

Remissyttrande över promemorian Ändring i reglerna om information vid prissänkningar (Fi2026/00996)

Pensionärernas riksorganisation, PRO, är Sveriges största pensionärsorganisation med cirka 250 000 medlemmar. Vi har av Finansdepartementet beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på promemorian Ändring i reglerna om information vid prissänkningar. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 februari 2027.

Sammanfattning av PRO:s synpunkter

PRO anser att tydlig och korrekt prisinformation vid prissänkningar är en central del av ett väl fungerande konsumentskydd. De nuvarande reglerna om att ange tidigare pris fyller en viktig funktion genom att motverka vilseledande marknadsföring och stärka konsumenternas förtroende för företagens prissättning.

PRO har generellt en restriktiv hållning till förändringar som begränsar konsumentskyddet. Vi kan dock, mot bakgrund av tillämpningsproblem och behovet av tydlighet, acceptera att bestämmelsen begränsas till varor. Detta förutsätter att arbetet med att förbättra efterlevnaden av regelverket intensifieras. De senaste årens övertramp reser också frågan om sanktionerna är tillräckligt avskräckande.

PRO motsätter sig samtidigt att ytterligare undantag införs, till exempel när det gäller matpriserna.

PRO:s yttrande över promemorians förslag

PRO vill framhålla att tillgång till tydlig, korrekt och jämförbar prisinformation är avgörande för att konsumenter ska kunna fatta välgrundade beslut. Detta gäller inte minst för äldre konsumenter, som ofta har ett stort behov av överskådlig och begriplig information. Bestämmelsen om att ange det lägsta priset under de senaste 30 dagarna vid prissänkningar är ett viktigt verktyg för att säkerställa att rabatter är verkliga och inte vilseledande.

Efterlevnad av nuvarande regler

PRO konstaterar att efterlevnaden av de nuvarande reglerna är bristfällig. Konsumentverkets uppföljningar visar att en betydande andel företag inte redovisar korrekt tidigare pris vid prissänkningar, och att felaktigheter förekommer i en stor del av de granskade fallen. Detta innebär att konsumenter riskerar att fatta beslut på felaktiga grunder och att förtroendet för prissättningen på marknaden kan minska.

PRO vill särskilt uppmärksamma att det finns indikationer på att efterlevnaden är ännu svagare inom tjänstesektorn, till exempel när det gäller hotell, resor och olika personliga tjänster. Detta förstärker behovet av tydliga och tillämpbara regler, men också av en effektiv tillsyn.

Förslaget att begränsa bestämmelsen till varor

PRO anser att konsumenterna i grunden har ett berättigat intresse av tydlig prisinformation oavsett om det gäller varor eller tjänster. Samtidigt visar erfarenheterna att den nuvarande regleringen i vissa delar är svår att tillämpa, särskilt för tjänster där prissättningen ofta är rörlig och varierar över tid. När regler inte fungerar i praktiken finns en risk att de inte efterlevs, vilket i längden kan undergräva deras syfte.

Mot denna bakgrund kan PRO acceptera att bestämmelsen begränsas till varor, i syfte att skapa större tydlighet och bättre förutsättningar för efterlevnad. Det är dock viktigt att detta inte leder till ett försvagat konsumentskydd i praktiken. Marknadsföringen av tjänster måste även fortsättningsvis ske på ett korrekt och icke vilseledande sätt.

Behov av stärkt tillsyn och implementering

PRO vill understryka att den centrala frågan framöver är att säkerställa att regelverket faktiskt följs. De brister som redan konstaterats visar att det inte är tillräckligt att ha tydliga regler på papperet. Det behövs en aktiv och kontinuerlig tillsyn samt tydlig vägledning till företagen om hur reglerna ska tillämpas. Utan ett sådant fokus riskerar även ett förtydligat regelverk att få begränsad effekt. De senaste årens uppteendeväckande upptäckt av övertramp från stora, väletablerade företag väcker också frågan om sanktionerna är tillräckligt effektiva eller stränga. Regelmässigt används vite i stället för marknadsstörningsavgift (direktböter).

Syn på ytterligare undantag

PRO noterar att det pågår diskussioner om ytterligare undantag från regelverket, bland annat när det gäller livsmedel. Vi vill i detta sammanhang framhålla att prisinformation är särskilt viktig på marknader där prisskillnaderna är stora och där konsumenterna regelbundet gör inköp. Matpriserna är av stor betydelse för PRO:s medlemmar, och tydlig prisinformation är en viktig förutsättning för att kunna jämföra priser. Mot denna bakgrund anser PRO att ytterligare undantag som riskerar att minska transparensen för konsumenterna ska undvikas.

Sammanfattningsvis bedömer PRO att regler om tydlig prisinformation vid prissänkningar är en viktig del av konsumentskyddet och avgörande för att upprätthålla förtroendet för marknaden. En begränsning av bestämmelsen till varor kan accepteras, men det förutsätter att fokus samtidigt läggs på att stärka efterlevnaden. Utan en fungerande tillsyn och implementering riskerar regelverket att inte få avsedd effekt.

Stockholm, dag som ovan

Åsa Lindestam
Ordförande PRO, Pensionärernas riksorganisation